

SPOLEČNÁ CESTA K OŽIVENÍ CÍRKVE XII.

Ohledně kněží zaznělo na plénu farních rad mnoho přání. Chcete kněze svaté, akční, kteří by se často nestěhovali, žili ve společenství kněží se sdílením a povzbuzením, aby se předcházelo syndromu vyhoření, aby je bylo ve farnosti více vidět a zapojovali se do kulturního a sportovního života v obci, aby byli schopni spolupracovat přes hranice farnosti. Chcete reorganizovat službu kněží, aby nebyli tak vyčerpáni bohoslužbami a technickými a organizačními záležitostmi a tím měli více času a sil na osobní kontakt s lidmi. Na biskupství bychom měli rozlišovat a znát schopnosti a charismata jednotlivých kněží a podle toho jim svěřovat konkrétní farnosti, poslání a úkoly. Nepožadovat a neočekávat od všech všechno. Žádáte pozitivní vnímání farností ze strany Arcibiskupství a pečlivé zvažování změn v obsazování farností kněžími. Kdo se stará o kněze a jak? Proč nejsou mladší trvalí jáhni a pozdní povolání ke kněžství?

Rád s vámi souhlasím. I já mám vysoké cíle a rád bych poslal do všech farností ideální kněze, ale jako realista musím vycházet ze skutečnosti. Kněží je v diecézi přesně tolik, kolik je, a jsou takoví, jací jsou. Některí jsou akční, někteří umí skvěle spolupracovat, někteří jsou sportovci a organizátoři, někteří i svatí. Všichni všechno ale neumí. Právě to je někdy důvodem kněžského stěhování. Přiznám, že mám radost, když mi kněz řekne: Už jsem ve farnosti všechno opravil a teď je tu třeba pracovat s mládeží. To já neumím. Pošli mě tam, kde je třeba opravovat a sem dej mladšího. Někdy je to zase opačně. Umí to s dětmi, ale na velké opravy si netroufá. Jindy přeložení chrání před zmíněným syndromem vyhoření či unavenou ospalostí. Potřeba začít znovu probudí nový elán. Vzpomínám na kněze, který už v sedmdesáti na velkou farnost nestačil a byl mrzutý. Některí lidé se na mě zlobili, že jsem ho v tomto věku ještě přeložil. Ale já jsem žasl, jak v menší farnosti zase ožil. A stěhování je někdy i věcí spravedlnosti. Nebylo by přece spravedlivé nechat jednoho kněze celý život v živé farnosti a jiného celý život v pastoračně těžkém terénu.

Do stěhování zasahují i neplánované nemoci či úmrtí. V takovém případě se hledá, kdo na jeho místo. A protože náhradníci nesedí připravení jako hráči na lavici střídačů, musí se často hýbat kněží víc a někdy dojde i k tomu, že některá z farností už svého kněze mít nebude.

Jak je to s další formací? Kněží prvních pět let po vysvěcení jezdí na pravidelná formační setkání. Po pěti letech mohou skládat farářské zkoušky. Jednou za měsíc mají všichni kněží společné setkání s děkanem, kde je část programu duchovní, část teologická a část pracovní. Dvakrát v roce přijíždějí na kněžský den s odbornými přednáškami a jednou v roce na společnou pouť kněží za vlastní posvěcení. Aspoň každý druhý rok mají být na duchovních cvičeních. Mají k dispozici jednoho kněze jako duchovního poradce a vůdce. Jednou za rok mají vizitaci, tedy pracovní návštěvu děkana. Děkana vizituje generální vikář. Občas se mluví o týmových farách, kde vedou kněží společný život a starají se společně o více farností. V praxi máme pár týmů spíše řeholních kněží. Tým se nedá nařídit, ale když se kněží domluví, mohou o to požádat.

Kromě toho mají někteří kněží svá kněžská společenství budovaná na bázi přátelství, spolužáků z ročníku, nebo různých církevních hnutí a spiritualit.

Navrhujete ulehčit kněžím v oblasti technické, aby se mohli více věnovat lidem. Pro každý děkanát je už několik let na plný úvazek určený technik a účetní. Ti hodně pomohou, ale nenahradí aktivitu farníků. Známe kněze, kteří uklízejí kostel, vyměňují žárovky, vedou ministranty, nacvičují scholy a dokonce perou nejen své, ale i kostelní prádlo a vaří ne proto, že je to baví, ale protože se ve

farnosti nikdo nenabídne. Taková reforma nemusí čekat na žádné směrnice. Stačí začít. Navíc je pro kněze důležité, když se mohou cítit přijatí, když se pro ně farnost stane domovem. Nestačí pěkné přijetí v jedné rodině. Důležité je společenství.

Proč je málo nových trvalých jáhnů a kněžských povolání? Povolání je milost, o kterou bychom měli více prosit. Ale je to taky věcí výchovy v rodinách, příkladu kněžského života a v neposlední řadě i atmosféry ve farnostech. Mám naději, když slyším o mladých rodinách, které jsou ochotné mít více dětí a při tom říkat Bohu, jestli bude chtít některé z nich povolat ke své službě, že budou rádi. Proto se snaží děti dobře vychovat. Vidím, že povolání se rodí tam, kde je farnost živou rodinou s dobrými vztahy, radostnou spoluprací a s duchem oběti a služby, bez něhož si neumím dobrého kněze představit. Nebo myslíte, že zdravý mladík zatouží po životě obětavce, o něhož nikdo nebude stát a mnohými bude kritizován? Podobné je to s ženatými jáhny. I těm hodně pomáhá podpora rodiny a farní obce. Kandidáti mají mít aspoň 35 let a nejméně 5 let po svatbě, projít dálkovou formací a teologickým studiem. Jen v některých větších farnostech mohou dělat službu na plný úvazek. Ve všech farnostech mohou dělat jáhenskou službu při svém zaměstnání. Rád bych k této službě věřící muže povzbudil. Stejně tak prosím všechny věřící o vytváření takového společenství ve farnostech, abychom se i přes nejrůznější problémy mohli cítit jako v dobré rodině.